

УДК 338.24

Гуринчук І. О., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Київський національний університет технологій та дизайну

Власюк Т. М., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Телекомунікаційний сектор є одним з основних складових сучасної економіки й інфраструктури держави, що забезпечує функціонування ринку праці, освіти, охорони здоров'я, державного управління та бізнесу. Для України, яка прагне інтегруватися до цифрового європейського ринку, критично важливо адаптувати економічні інструменти – тарифну політику, систему регулювання доступу до інфраструктури, механізми стимулювання капіталовкладень у широкосмугові мережі, а також податкові та субсидійні рішення таким чином, щоб вони сприяли одночасно й розвитку конкуренції, й захисту споживачів.

За дослідженнями науковців, телекомунікаційний сектор є одним із найбільш інноваційних секторів економіки. За останні роки інноваційні витрати у телекомунікаційному секторі зросли на 15%, що свідчить про постійне вдосконалення технологій та розширення сервісів. Житар М. О. до особливостей управління інноваціями в телекомунікаційній галузі відносить: стійку конкуренцію та швидкі зміни технологій, забезпечення інтеграції нововведень, фокус на клієнта, стратегічне партнерство та співпраця, фінансова підтримка інновацій та управління ризиками та відповідальність [1].

Окрім того, сучасні виклики – зростання попиту на послуги високошвидкісного доступу, поширення мобільних технологій п'ятого покоління, необхідність розвитку інтернету речей і цифрових сервісів вимагають значних інвестицій і чітких стимулів для їх залучення. Недостатній рівень інвестицій у регіони, дисбаланс між великими операторами й місцевими провайдерами, неузгоджена тарифна політика та правові невизначеності знижують ефективність ринку і стримують інноваційний розвиток. Поряд з тим, євроінтеграція передбачає імплементацію європейських директив та практик у сфері конкуренції, регулювання частотного ресурсу, нейтральності мереж та захисту персональних даних, що вимагає від державних інститутів перегляду існуючих економічних механізмів та підходів. У цих умовах дослідження чинників, що впливають на розвиток телекомунікаційного сектору набувають особливої актуальності.

Лапченко Є. І. вважає, що визначальним чинником розвитку телекомунікаційного сектору України є «гармонізація національного законодавства з *acquis communautaire* – сукупністю законодавчих актів Європейського Союзу» [2]. Також автор зазначає, «інфраструктурний розвиток телекомунікаційного сектора вимагає значних фінансових вкладень», «передбачає активну взаємодію з інституціями Європейського Союзу у сфері обміну досвідом, підготовки кадрів, проведення спільних досліджень і розробок, а також уніфікації стандартів навчання та сертифікації фахівців», має забезпечувати «високий рівень кібербезпеки, захисту персональних даних, прозорість умов надання послуг, якості

обслуговування та ефективний механізм вирішення споживчих спорів» та забезпечувати «рівний доступ населення до сучасних телекомунікаційних послуг».

На підставі проведених досліджень, вважаємо, що чинники розвитку телекомунікаційного сектору економіки України доцільно поділити на внутрішні та зовнішні (табл. 1).

Таблиця 1. Чинники розвитку телекомунікаційного сектору економіки України

Підгрупа	Складові чинники
Внутрішні чинники	
Економічні	рівень інвестицій у телекомунікаційну інфраструктуру; вартість капіталу та доступність фінансування; рівень конкуренції; купівельна спроможність населення
Технологічні	стан і модернізація інфраструктури (4G/5G, оптика); впровадження інновацій (ШІ, Інтернету речей, Big Data); технічний рівень операторів
Організаційно-управлінські	ефективність менеджменту; цифрова трансформація компаній; кадровий потенціал
Інституційно-правові	національна регуляторна база; державна політика цифровізації; прозорість регуляторних процедур
Соціальні	цифрова грамотність населення; попит на цифрові послуги; демографічні особливості
Зовнішні чинники	
Євроінтеграційні	гармонізація законодавства з ЄС; виконання вимог для вступу до Європейського Союзу; участь у програмах цифрового співробітництва ЄС
Міжнародні економічні	іноземні інвестиції; діяльність транснаціональних компаній; ціни на імпортоване обладнання
Глобальні технологічні	поширення 5G/6G; інновації у кібербезпеці; розвиток Інтернету речей та хмарних платформ
Політико-правові	міжнародні угоди; геополітичні ризики; глобальні вимоги щодо цифрових платформ
Соціально-економічні глобальні	міжнародні тренди цифрового споживання; міграційні процеси; стандарти цифрових компетентностей

Тобто розвиток телекомунікаційного сектору економіки України залежить від внутрішніх і зовнішніх чинників розвитку серед яких економічні, технологічні, інституційно-правові та соціальні.

Подальший розвиток телекомунікаційного сектору України залежить від забезпечення стабільного інвестиційного клімату, технологічних інновацій та якісного державного регулювання, що створить передумови для сталого зростання галузі та її інтеграції у світовий ринок.

Список використаних джерел:

- Житар М. О. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком телекомунікаційних підприємств. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. 2024. № 1(13). с. 157-165. DOI: <http://doi.org/10.32750/2024-0115>
- Лапченко Є. І. Євроінтеграційні виклики та перспективи реформування телекомунікаційного сектора України. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 6 (288). С. 155-163. DOI: [10.32752/1993-6788-2025-1-288-155-163](http://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-288-155-163).